

rende ind i alle de bestaaende Skoler uden for den lærde Skole. Det er ganske vist blevet sagt, at for *Realskolens* Vedkommende var det kun en Navneforandring, der foregik. Men vi vide jo alle, at Hovedet hugges af Realskolen, at dens Endemaal, Præliminæreksamen, tages bort, at dens øverste Klasse skæres bort, og at den afsluttes et Aar før nu med en ny Eksamen. Naar man saaledes hugger Hovedet af en Skole, tror jeg, det er mere end en Navneforandring, lige saa vel som det vilde være det lige over for et Menneske. Hvad *Folkeskolen* angaar, skal jeg ikke komme vidtløftig ind paa Forslagets Indvirkning paa den. Jeg skal blot henlede Opmærksomheden paa en enkelt Udtalelse i Motiverne, som jeg ikke her har haft Lejlighed til at fremdrage tidligere, men som jeg skal oplæse, da jeg her har gjort den Opdagelse, at der er adskillige af Tingets Medlemmer, der endnu i dette sidste Øjeblik ikke have faaet Anledning til at se den. Det er den Udtalelse, som staaar i Motiverne (Tillæg A. Sp. 2957), og den lyder saaledes: „Der gives jo nu mange Børn inden for enhver Samfundsklasse, som efter den Begavelse, Naturen har udrustet dem med, ikke egne sig til at modtage nogen anden Undervisning end den, Folkeskolen maa indskrænke sig til at byde dem, indtil de ved 14 Aars Alderen ophøre med deres Skolegang. Men der er ogsaa andre, der egne sig til at gaa videre, enten nu det Skridt, de kunne gøre ud over Folkeskolen, bliver kortere eller længere. Disse Børn er det, den højere Almenskole maa være anlagt paa at kunne modtage, og som den maa ønske at drage til sig, saa vidt det er muligt; det gælder nemlig om ikke blot at faa de Børn med, der udmærke sig ved en ganske fortrinlig Begavelse, som sætter dem i Stand til endogsaa at naa frem til Undervisningens allerhøjeste Trin“. — Det er den højhellige Studentereksamen, der menes. Man maa have en „ganske fortrinlig Begavelse“ for at være i Stand til at naa frem til dette „allerhøjeste Trin“. — Derpaa fortsættes der: ikke blot dem, „men tillige mange af de øvrige, hvis Begavelse kun naar eller ikke gaar synderligt ud over det almindelige Jævnmaal, men dog synes at være tilstrækkelig til, at

de uden særlig Vanskelighed kunne gennemløbe i det mindste det laveste Trin af den højere Almenskole, Mellemskolen“. — Her ere vi altsaa ved at indføre en ny Rangforordning mellem vore Skoler, hvor den lærde Skole er for de fortrinligt begavede, der kunne tage det højeste Maal, Studentereksamen; Realskolen eller Mellemskolen, der er for de Stakler, der ikke ere saa velbegavede, men dog til Nød kunne tage Forberedelseseksamen, og saa Folkeskolen, der er for dem, der ikke ere i Stand til at komme længere. Det er en Rangforordning, der ganske vist ikke ligner Christian den 5tes Lov, det er ikke en udvortes aristokratisk Rangforordning. Men det er en aandsaristokratisk Rangforordning, som jeg for min Del ikke vil være med til at indføre i vort Skolevæsen, hverken mellem Skolerne eller mellem deres Elever. Jeg ved godt, at der er Folk, der ynde at tale om de „dannede“, de „halvdannede“ og de „kvardannede“. Jeg kender det saa godt, jeg har hørt det fra Højres Side og fra Venstres Side — der er jo Overmennesker baade til højre og til venstre, men jeg har aldrig fundet, det var værd at stræbe efter at faa en saadan Rangforordning slaaet fast gennem vor Lovgivning, saa man kunde gradere Folks Dannelse efter deres Eksaminer og inddele dem i dem, der havde naaet det allerhøjeste Trin, Studentereksamen, Staklerne, der havde maattet stoppe ved Mellemskolen, og de endnu større Stakler, der havde maattet blive i Folkeskolen. Jeg kan ikke give en saadan Rangforordning min Stemme. Jeg kan heller ikke være med til at slaa fast, at man vil „højne“ den almindelige Dannelse, naar Børnene i Stedet for at gaa i Folkeskolen og igen Modersmaalet blive udviklede saa godt, som man formaar indtil 14 Aars Alderen, sættes over i Mellemskolen, eller naar Folkeskolens øverste Afdeling indrettes som en Mellemskole med flere Fag som en Fagskole. Men det vil ganske sikkert blive en Følge af denne Lov. Jeg har hidtil ikke haft Lejlighed til at gøre opmærksom paa det, som jeg nu vil nævne, men jeg tror, det er noget, der er ret oplysende. Man sætter Overgangen fra Fællesskolen til Mellemskolen ved 11—12 Aars Alderen. Men det maa erindres, at efter